

Fingrid Oyj

Itsenäisen aggregoinnin kompen- saatiomallin korvauksen laskenta- menetelmä

5.6.2025

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	3
2	Määritelmät.....	3
3	Korvauksen laskentamenetelmä automaattisessa taajuuden palautusreservissä (aFRR)	4

1 Johdanto

Sähkömarkkinalain (588/2013) muutokset (Laki sähkömarkkinalain muuttamisesta 497/2023) astuivat voimaan 1.6.2023. Sähkömarkkinalain 65 a §:n mukaan "Loppukäyttäjällä on oikeus tarjota järjestäytyneellä markkinapaikalla kulutusjoustoja joko itsenäisesti tai aggregaattorin välityksellä". Sähkömarkkinalain 65 a §:n mukaan "Loppukäyttäjän on korvattava vuorokausimarkkinalla, päivän sisäisellä markkinalla tai tasehallintamarkkinalla itsenäisesti toteuttamansa kulutusjoustopalvelun aktivoinnin aikana aiheutuneet kustannukset avoimelle toimittajalleen tai tasevastaavalleen". Sähkömarkkinalain 72 a §:n mukaan "Itsenäisen aggregaattorin on korvattava vuorokausimarkkinalla, päivän sisäisellä markkinalla tai tasehallintamarkkinalla toteuttamansa kulutusjoustopalvelun aktivoinnin aikana aiheutuneet kustannukset asiakkaansa avoimelle toimittajalle tai tämän tasevastaavalle". Jäljempänä tässä dokumentissa loppukäyttäjä rinnastetaan itsenäiseksi aggregaattoriksi silloin kun loppukäyttäjä tarjoaa ylös- tai alassäätöenergiaa järjestäytyneelle markkinapaikalle täysin itsenäisesti eli ilman kahdenvälisiä sopimuksia osallistumisesta avoimen toimittajan ja tasevastaavan kanssa.

Valvontalain (590/2013) muutos (Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muuttamisesta 499/2023) astui myös voimaan 1.6.2023. Lain 10 §:n 6 b) kohdassa säädetään korvauksen laskentamenetelmän vahvistamisesta.

2 Määritelmät

Alassäädöllä tarkoitetaan tuotannon vähentämistä tai kulutuksen lisäämistä. Alassäädössä Fingrid myy Reservitoimittajalle aktivoitua säätöenergiaa.

Automaattinen taajuuden palautusreservi (aFRR) on keskitetysti ohjattu automaattisesti aktivoituva Taajuuden palautusreservi, jonka tarkoituksena on sähköjärjestelmän taajuuden palauttaminen nimellistaajuuteen ja taajuudensäätöalueen tehotaapainon palauttaminen suunniteltuun arvoon.

Itsenäisellä aggregaattorilla tarkoitetaan toimijaa, joka yhdistää Reserviresursseja ohi perinteisen sähkön toimitusketjun, eli toimijaa, joka ei ole Reserviresurssien Avoin toimittaja tai Tasevastaava.

Kompensaatiomaksulla tarkoitetaan Fingridin veloittamaa tai maksamaa Itsenäisen aggregoinnin kompensatiomalliin liittyvää kompensatiomaksua.

Kompensaatiomallilla tarkoitetaan Itsenäisen aggregaattorin toimittaman alas- ja ylössäädön toimituksen aikana aiheutuneiden kustannuksien korvaamista Reserviresurssin Tasevastaavalle. Lisäksi toimitetun säätöenergian aiheuttama tasepoikkeama oikaistaan Tasevastaavan taseessa tasepoikkeamakorjauksella.

Referenssihinnalla tarkoitetaan kompensatiomaksussa käytettävää viitehintaa.

Reserviresurssilla tarkoitetaan yksittäistä säätökykyistä resurssia; voimalaitosta, kulutuskohdetta tai energiavarastoa.

Reservitoimittajalla tarkoitetaan sopimusosapuolta, joka on tehnyt Fingridin kanssa sopimuksen osallistumisesta reservimarkkinoille. Reservitoimittaja voi toimia Reserviresurssin Avoimena toimittajana tai Tasevastaavana, Itsenäisenä aggregaattorina, Sopimuksellisena Reservitoimittajana tai yhdistelmänä edellä mainituista.

Taseselvitysjaksolla tarkoitetaan aikajaksoa, jolla tasevastaavien tasepoikkeamat lasketaan. Taseselvitysjakso on 15 minuuttia.

Tasevastaavalla (Balance Responsible Party, BRP) tarkoitetaan sähkömarkkinoiden osapuolta, joka vastaa kyseisen markkinaosapuolen tasepoikkeamista, ja jolla on voimassa oleva tasepalvelusopimus Fingridin kanssa. Toisin sanoen osapuolen Avoin toimittaja on Fingrid.

Toimitetulla säätöenergialla tarkoitetaan Reservitoimittajan Fingridille tai Fingridin palveluntarjoajalle määrittämää ja raportoimaa Säätöenergiaa, jonka Reservitoimittaja toimittaa Automaattiseen taajuuden palautusreserviin. Reservitoimittaja määrittää Toimitetun säätöenergian taseselvitysjaksokohtaisesti.

Vuorokausimarkkinoilla (day ahead -markkinat) tarkoitetaan sähkön markkinapaikkaa, jolla käydään kauppaa seuraavalle vuorokaudelle myytävästä ja ostettavasta sähköstä.

Ylössäädöllä tarkoitetaan tuotannon lisäämistä tai kulutuksen vähentämistä. Ylössäädössä Fingrid ostaa Reservitoimittajalta aktivoitua säätöenergiaa.

3 Korvauksen laskentamenetelmä automaattisessa taajuuden palautusreservissä (aFRR)

Kompensaatiomaksu määritetään taseselvitysjaksokohtaisesti seuraavasti:

Kompensaatiomaksu = Toimitettu säätöenergia × Referenssihintaa,

jossa Referenssihintaa on kyseisen Taseselvitysjakson aikainen Suomen tarjousalueen vuorokausimarkkinahinta.

Itsenäisen aggregaattorin toimittamaan säätöenergiaan kohdistuu Kompensaatiomaksu seuraavasti:

- Ylössäätöenergia
 - Fingrid veloittaa Itsenäiseltä aggregaattorilta Kompensaatiomaksun
 - Fingrid maksaa Reserviresurssin Tasevastaavalle Kompensaatiomaksun
- Alassäätöenergia
 - Fingrid maksaa Itsenäiselle aggregaattorille Kompensaatiomaksun
 - Fingrid veloittaa Reserviresurssin Tasevastaavalta Kompensaatiomaksun